

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► B

TARYBOS DIREKTYVA 1999/30/EB

1999 m. balandžio 22 d.

dėl sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino ribinių verčių aplinkos ore

(OL L 163, 1999 6 29, p. 41)

iš dalies keičiama:

Oficialusis leidinys

		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	Komisijos sprendimas 2001/744/EB, 2001 m. spalio 17 d.	L 278	35	2001 10 23
► <u>M2</u>	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/50/EB 2008 m. gegužės 21 d.	L 152	1	2008 6 11

TARYBOS DIREKTYVA 1999/30/EB

1999 m. balandžio 22 d.

dėl sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino ribinių verčių aplinkos ore

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 130s straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydamosi Sutarties 189c straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

- (1) kadangi, remiantis Sutarties 130r straipsnio principais, Europos bendrijos aplinkos ir subalansuotos plėtros politikos bei veiksmų programa (Penktoji aplinkosaugos veiksmų programa ⁽⁴⁾) visų pirma numato teisės aktų, susijusių su oro teršalais, pakeitimus; kadangi toje programoje rekomenduojama nustatyti ilgalaikius oro kokybės tikslus;
- (2) kadangi Sutarties 129 straipsnis nurodo, kad sveikatos apsaugos reikalavimai yra sudedamoji kitų Bendrijos veiklos krypčių dalis; kadangi Sutarties 3 straipsnio o punkte numatyta, kad Bendrijos veikla prisidedama prie to, kad būtų pasiektas aukštesnis sveikatos apsaugos lygis;
- (3) kadangi, remiantis 1996 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvos 96/62/EB dėl aplinkos oro kokybės vertinimo ir valdymo ⁽⁵⁾ 4 straipsnio 5 dalies nuostatomis, Taryba turi priimti to paties straipsnio 1 dalyje numatytus teisės aktus ir jo 3 bei 4 dalyse nurodytas nuostatas;
- (4) kadangi šioje direktyvoje nurodytos ribinės vertės yra būtiniausi reikalavimai; kadangi, vadovaudamosi Sutarties 130t straipsniu, valstybės narės gali palikti dabartines arba nustatyti griežtesnes apsaugos priemones; kadangi ypač pažeidžiamų gyventojų grupių, pavyzdžiui, vaikų ir ligonių, sveikatai apsaugoti gali būti nustatomos būtent griežtesnės ribinės vertės; kadangi valstybė narė gali pareikalauti, kad ribinių verčių būtų laikomasi dar iki šioje direktyvoje nustatytų datų;
- (5) kadangi ekosistemos turėtų būti apsaugotos nuo neigiamo sieros dioksido poveikio; kadangi augalai turėtų būti apsaugoti nuo nepalankaus azoto oksidų poveikio;
- (6) kadangi žalingas įvairių rūšių dalelių poveikis žmonių sveikatai gali būti skirtingas; kadangi yra įrodymų, kad dėl žmonių veiklos atsiradusių kietųjų dalelių poveikis žmonių sveikatai yra pavojingesnis už tą, kurį kelia natūralios aplinkos ore esančios dalelės;
- (7) kadangi Direktyvoje 96/62/EB reikalaujama, kad veiksmų planai būtų kuriami zonoms, kuriose teršalų koncentracijos aplinkos ore viršija ribines vertes ir bet kokias laikinas leistinas ribas, taikytinas siekiant užtikrinti, kad iki nustatytos datos arba datų būtų laikomasi ribinių verčių; kadangi veiksmų planų ir kitų taršos mažinimo strategijų, susijusių su kietosiomis dalelėmis, tikslas turėtų būti mažinti smulkiųjų dalelių koncentracijas taip sumažinant bendrą kietųjų dalelių koncentraciją;

⁽¹⁾ OL C 9, 1998 1 14, p. 6.

⁽²⁾ OL C 214, 1998 7 10, p. 1.

⁽³⁾ 1998 m. gegužės 13 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 167, 1998 6 1, p. 103), 1998 m. rugsėjo 24 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 360, 1998 11 23, p. 99) ir 1999 m. sausio 13 d. Europos Parlamento sprendimas (OL C 104, 1999 4 14, p. 44).

⁽⁴⁾ OL C 138, 1993 5 17, p. 5.

⁽⁵⁾ OL L 296, 1996 11 21, p. 55.

▼B

- (8) kadangi Direktyvoje 96/62/EB numatyta, kad skaitmeninės ribinių verčių ir pavojaus slenksčių reikšmės turi būti grindžiamos aktyviai šioje srityje dirbančių tarptautinių mokslininkų grupių darbo rezultatais; kadangi Komisija turi atsižvelgti į naujausius mokslinių tyrimų epidemiologijos ir aplinkos apsaugos srityje duomenis ir į naujausius laimėjimus metrologijoje, kad galėtų peržiūrėti veiksnius, kuriais grindžiamos ribinės vertės ir pavojaus slenksčiai;
- (9) kadangi tam, kad 2003 m. būtų lengviau peržiūrėti šią direktyvą, Komisija ir valstybės narės turėtų apsvarstyti, kaip paskatinti joje nurodytų teršalų, būtent sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino, poveikio ištyrimą;
- (10) kadangi standartizuoti tikslaus matavimo metodai ir bendrieji matavimo stočių išdėstymo reikalavimai yra svarbūs siekiant įvertinti aplinkos oro kokybę ir gauti informaciją, kurią būtų galima palyginti visoje Bendrijoje;
- (11) kadangi pagal Direktyvos 96/62/EB 12 straipsnio 1 dalį pakeitimai, kuriuos būtina padaryti dėl derinimo su mokslo ir technikos pažanga, gali būti susiję tik su sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino koncentracijų vertinimo kriterijais bei metodais arba išsamiais priemonėmis dėl informacijos perdavimo Komisijai ir neturi tiesiogiai ar netiesiogiai veikti ribinių verčių arba pavojaus slenksčių pakeitimo;
- (12) kadangi naujausia informacija apie sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino koncentracijas aplinkos ore turėtų būti lengvai prieinama visuomenei,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Tikslai

Šios direktyvos tikslai yra šie:

- nustatyti sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino koncentracijų aplinkos ore ribines vertes ir, jei reikalaujama, pavojaus slenksčius, kad taip būtų galima išvengti, sustabdyti arba sumažinti žalingą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai,
- vertinti sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino koncentracijas aplinkos ore remiantis bendrais metodais ir kriterijais,
- gauti pakankamai atitinkamos informacijos apie sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino koncentracijas aplinkos ore ir užtikrinti jos prieinamumą visuomenei,
- išlaikyti aplinkos oro kokybę ten, kur ji gera, turint omenyje sieros dioksida, azoto dioksida, azoto oksida, kietąsias daleles ir šviną, o priešingu atveju — pagerinti.

2 straipsnis

Apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

- 1) „aplinkos oras“ — tai troposferos oras, išskyrus darbo aplinkos orą;
- 2) „teršalas“ — tai bet kuri medžiaga, kurią žmogus tiesiogiai ar netiesiogiai paleido į aplinkos orą ir kuri gali turėti žalingą poveikį žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai;
- 3) „lygis“ — tai teršalo koncentracija aplinkos ore arba jo nuosėdos ant paviršių per tam tikrą laiką;

▼B

- 4) „vertinimas“ — tai bet kuris metodas, naudojamas išmatuoti, apskaičiuoti, numatyti arba įvertinti teršalo lygį aplinkos ore;
- 5) „ribinė (užterštumo) vertė“ — tai lygis, nustatomas remiantis mokslo žiniomis, siekiant išvengti, sustabdyti arba sumažinti kenksmingą (teršalo) poveikį žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laiką ir kuris nebeturi būti viršytas;
- 6) „pavojaus slenkstis“ — tai (aplinkos oro užterštumo) lygis, kurį viršijus kyla pavojus žmonių sveikatai net dėl trumpalaikio poveikio ir kuriam esant valstybės narės imasi neatidėliotinių priemonių, kaip nurodyta Direktyvoje 96/62/EB;
- 7) „leistina nuokrypio riba“ — tai ribinės vertės procentinė dalis, kuria ši vertė gali būti viršyta esant Direktyvoje 96/62/EB nurodytoms sąlygoms;
- 8) „zona“ — tai valstybių narių apibrėžta jų teritorijos dalis;
- 9) „aglomeracija“ — tai zona, kurioje yra daugiau kaip 250 000 gyventojų, arba zona, kurioje yra 250 000 arba mažiau gyventojų, tačiau dėl jų tankumo (gyventojų skaičiaus kvadratiniam kilometre) joje būtina vertinti ir valdyti aplinkos oro kokybę;
- 10) „azoto oksidai“ — tai milijardinėmis dalimis išreikšta azoto oksido ir azoto dioksido suminis kiekis, perskaičiuotas į azoto dioksidą mikrogramais kubiniame metre;
- 11) „KD₁₀“ — tai kietosios dalelės, kurių 50 % pereina pro joms pralaidžią 10 μm aerodinaminio skersmens angą;
- 12) „KD_{2,5}“ — tai kietosios dalelės, kurių 50 % pereina pro joms pralaidžią 2,5 μm aerodinaminio skersmens angą;
- 13) „viršutinė vertinimo riba“ — tai V priede nurodytas lygis, iki kurio aplinkos oro kokybei vertinti gali būti taikomi Direktyvos 96/62/EB 6 straipsnio 3 dalyje nurodyti tarpusavyje derinami matavimo ir modeliavimo metodai;
- 14) „apatinė vertinimo riba“ — tai V priede nurodytas lygis, iki kurio gali būti taikomi tik modeliavimo ar papildomo vertinimo būdai oro kokybei įvertinti pagal Direktyvos 96/62/EB 6 straipsnio 4 dalį;
- 15) „gamtiniai reiškiniai“ — tai vulkanų išsiveržimas, seisminiai reiškiniai, geoterminiai reiškiniai, miškų gaisrai, vėjo audros ar atmosferinė resuspensija arba natūralių dalelių pernešimas iš sauso klimato regionų;
- 16) „fiksuoti matavimai (matavimai nustatytoje vietoje)“ — tai matavimai, atliekami pagal Direktyvos 96/62/EB 6 straipsnio 5 dalies reikalavimus.

*3 straipsnis***Sieros dioksidas**

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad sieros dioksido koncentracijos aplinkos ore, vertinamos remiantis 7 straipsniu, neviršytų I priedo I skirsnyje nurodytų ribinių verčių nuo ten pat nurodytų datų.

I priedo I skirsnyje nurodytos leistinos nuokrypio ribos taikomos remiantis Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio nuostatomis.

2. Sieros dioksido koncentracijai aplinkos ore pavojaus slenkstis nurodomas I priedo II skirsnyje.

3. Valstybės narės, pagelbėdamos Komisijai iki 2003 m. gruodžio 31 d. parengti 10 straipsnyje numatytą ataskaitą, tam tikrose matavimo stotyse, kurias jos pasirenka kaip tipines oro kokybei šalia taršos šaltinių esančiose apgyvendintose vietovėse tirti ir kuriose koncentracijos matuojamos kas valandą, registruoja, jei tai realu, duomenis apie sieros

▼B

dioksido vidutines dešimties minučių koncentracijas. Kartu su duomenimis apie valandos koncentracijas, kuriuos valstybės narės pateikia vadovaudamosi Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnio 1 dalimi, jos perduoda Komisijai šiuos minėtose pasirinktose stotyse gautus duomenis: kiek matavimų, nustatančių dešimties minučių koncentraciją, viršijo 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$; kalendorinių dienų skaičius per metus, kai tai atsitiko; dienų, kuriomis sieros dioksido valandos koncentracijos tuo pačiu metu viršijo 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, skaičius ir didžiausia per dešimtį minučių užregistruota koncentracija.

4. Valstybės narės gali nurodyti zonas ar aglomeracijas, kuriose I priedo I skirsnyje nurodytos sieros dioksido ribinės vertės yra viršijamos dėl to, kad sieros dioksido koncentracijos aplinkos ore kyla jam išsiskiriant iš gamtinių taršos šaltinių. Valstybės narės siunčia Komisijai visų tokių zonų arba aglomeracijų sąrašus ir informaciją apie sieros dioksido koncentracijas jose bei jų atsiradimo šaltinius. Informuodamos Komisiją pagal Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnio 1 dalies nuostatas, valstybės narės pateikia būtinus įrodymus, kad bet koki (nustatytų lygių) viršijimą sąlygoja gamtiniai taršos šaltiniai.

Valstybės narės įpareigojamos įgyvendinti tokiose zonose arba aglomeracijose Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio 3 dalyje numatytus veiksmų planus tik tais atvejais, kai I priedo I skirsnyje nurodytos ribinės vertės viršijamos dėl žmogaus veiklos sukeltos taršos.

*4 straipsnis***Azoto dioksidas ir azoto oksidai**

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad azoto dioksido ir, jei taikytina, azoto oksidų koncentracijos aplinkos ore, vertinamos remiantis 7 straipsniu, neviršytų II priedo I skirsnyje nurodytų ribinių verčių nuo ten pat nurodytų datų.

II priedo I skirsnyje nurodytos leistinos nukrypimo ribos taikomos vadovaujantis Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio nuostatomis.

2. Azoto dioksido koncentracijų aplinkos ore pavojaus slenkstis nurodomas II priedo II skirsnyje.

*5 straipsnis***Kietosios dalelės**

1. Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad KD_{10} koncentracijos aplinkos ore, vertinamos remiantis 7 straipsniu, neviršytų III priedo I skirsnyje nurodytų ribinių verčių nuo ten pat nurodytų datų.

III priedo I skirsnyje nurodytos leistinos nukrypimo ribos taikomos vadovaujantis Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio nuostatomis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų įrengtos ir dirbtų matavimo stotys, kurios turi teikti duomenis apie $\text{KD}_{2,5}$ koncentracijas. Kiekviena valstybė narė pati pasirenka stočių, kuriose turi būti matuojamos $\text{KD}_{2,5}$ koncentracijos ir kurios laikomos tipinėmis tose valstybėse narėse, skaičių ir vietas. Jei įmanoma, $\text{KD}_{2,5}$ ir KD_{10} mėginių ėmimo vietas turi sutapti.

Kasmet per paskutiniuosius devynis mėnesius valstybės narės išsiunčia Komisijai aritmetinį vidurkį, medianą, 98-ąjį procentilį ir didžiausią koncentraciją, apskaičiuotą remiantis $\text{KD}_{2,5}$ matavimais, atliktais per bet kurias dvidešimt keturias tų metų valandas. 98-asis procentilis apskaičiuojamas 1997 m. sausio 27 d. Tarybos sprendimo 97/101/EB, nustatančio abipusį tinklo ir atskirų stočių, matuojančių aplinkos oro užterštumą valstybėse narėse, keitimąsi informacija ir duomenimis ⁽¹⁾, I priedo 4 skirsnyje nurodyta tvarka.

⁽¹⁾ OL L 35, 1997 2 5, p. 14.

▼B

3. Veiksmų planais dėl KD_{10} , parengtais vadovaujantis Direktyvos 96/62/EB 8 straipsniu, ir bendrąja KD_{10} koncentracijų aplinkos ore mažinimo strategija siekiama sumažinti ir $KD_{2,5}$ koncentracijas.

4. Jei III priedo I skirsnyje nurodytos KD_{10} ribinės vertės viršijamos dėl gamtinių reiškinių, sukeliančių aplinkos ore KD_{10} koncentracijas, kurios yra daug didesnės už įprastinius gamtinių taršos šaltinių foninius lygius, valstybės narės, vadovaudamosi Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnio 1 dalimi, informuoja Komisiją ir pateikia būtinus įrodymus, kad (nustatytų lygių) viršijimo priežastys yra gamtos reiškiniai. Tokiais atvejais valstybės narės įpareigojamos įgyvendinti Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio 3 dalyje numatytus veiksmų planus tik tais atvejais, kai III priedo I skirsnyje nurodytos ribinės reikšmės viršijamos ne dėl gamtinių reiškinių, o dėl kitų priežasčių.

5. Valstybės narės gali nustatyti zonas arba aglomeracijas, kuriose III priedo I skirsnyje nurodytos KD_{10} ribinės vertės yra viršijamos dėl to, kad KD_{10} koncentracijos aplinkos ore atsiranda dėl dalelių resuspensijos žiemą barstant kelius smėliu. Valstybės narės nusiunčia Komisijai visų šių zonų arba aglomeracijų sąrašus ir informaciją apie KD_{10} koncentracijas jose bei atsiradimo šaltinius. Informuodamos Komisiją pagal Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnio 1 dalies nuostatas, valstybės narės pateikia būtinus įrodymus, kad bet kokių lygių viršijimą sąlygoja resuspenduotos dalelės ir kad buvo imtasi visų tinkamų priemonių koncentracijoms sumažinti.

Valstybės narės įpareigojamos įgyvendinti tokiose zonose arba aglomeracijose Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio 3 dalyje numatytus veiksmų planus tik tais atvejais, kai III priedo I skirsnyje nurodytos ribinės vertės viršijamos ne dėl KD_{10} atsiradimo žiemą barstant kelius smėliu, o dėl kitų priežasčių.

*6 straipsnis***Švinas**

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad švino koncentracijos aplinkos ore, vertinamos remiantis 7 straipsniu, neviršytų IV priedo I skirsnyje nurodytų ribinių verčių nuo ten pat nurodytų datų.

IV priedo I skirsnyje nurodytos leistinos nuokrypio ribos taikomos vadovaujantis Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio nuostatomis.

*7 straipsnis***Koncentracijų įvertinimas**

1. Viršutinė ir apatinė sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino vertinimo ribos, apie kurias kalbama Direktyvos 96/62/EB 6 straipsnyje, yra nurodytos V priedo I skirsnyje.

Tame pačiame straipsnyje reglamentuojama kiekvienos zonos arba aglomeracijos klasifikacija bent jau kas penkeri metai peržiūrima V priedo II skirsnyje nurodyta tvarka. Ji peržiūrima anksčiau tuo atveju, jei labai pasikeičia veikla, susijusi su sieros dioksido, azoto dioksido, arba, jei aktualu, azoto oksidų, kietųjų dalelių ar švino koncentracijomis aplinkoje.

2. Kriterijai, kuriais remiantis nustatomas mėginių ėmimo vietų, kuriose matuojama aplinkos ore esantis sieros dioksidas, azoto dioksidas, azoto oksidai, kietosios dalelės ir švinas, išdėstymas, pateikiami VI priede. Mažiausias mėginių ėmimo vietų, kuriose atliekami fiksuoti kiekvieno svarbaus teršalo koncentracijų matavimai, skaičius yra nurodytas VII priede, ir jos įrengiamos kiekvienoje zonoje arba aglomeracijoje, kurioje būtina matuoti, jei fiksuotas matavimas yra vienintelis duomenų apie joje esančias koncentracijas šaltinis.

3. Zonose arba aglomeracijose, kuriose informacija gaunama ne tik iš fiksuoto matavimo stočių, bet ir kitų šaltinių, pvz., teršalų inventorinių

▼B

aprašų, indikatorinių matavimo metodų ir oro kokybės modeliavimo, oro teršalų koncentracijoms nustatyti skirtų fiksuoto matavimo stočių skaičius ir kitų priemonių erdvinis išdėstymas atitinka VI priedo I skirsnio ir VIII priedo I skirsnio reikalavimus.

4. Tose zonose ir aglomeracijose, kuriose nereikalaujama atlikti matavimų, gali būti naudojami modeliavimo arba papildomo vertinimo būdai.

5. Pamatiniai sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų tyrimo bei švino mėginių ėmimo bei tyrimo metodai yra nurodyti IX priedo I–III skirsniuose.

Pamatinis KD_{10} mėginių ėmimo bei matavimo metodas yra nurodytas IX priedo IV skirsnyje.

Laikinas pamatinis $KD_{2,5}$ mėginių ėmimo bei matavimo metodas yra nurodytas IX priedo V skirsnyje.

Pamatiniai oro kokybės modeliavimo būdai pateikiami IX priedo VI skirsnyje.

6. Apie metodus, kuriuos valstybės narės taikė atlikdamos Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnio 1 dalies d punkte reglamentuojamą pirminių oro kokybės vertinimą, jos praneša Komisijai per aštuoniolika mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

▼M2

▼B*8 straipsnis***Visuomenės informavimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad naujausia informacija apie aplinkoje esančias sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino koncentracijas būtų reguliariai skelbiama visuomenei bei atitinkamoms organizacijoms, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos, vartotojų, toms, kurios atstovauja labiausiai pažeidžiamų gyventojų grupių interesams, ir kitoms panašioms sveikatos apsaugos institucijoms per radiją, televiziją, spaudą, informacinius filmus arba kompiuterinius tinklus.

Informacija apie sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų ir kietųjų dalelių koncentracijas aplinkoje atnaujinama ne rečiau kaip kiekvieną dieną, o informacija apie sieros dioksido ir azoto dioksido valandos vertes, jei tokia yra, — kas valandą. Informacija apie švino koncentracijas aplinkoje atnaujinama kas tris mėnesius.

Tokioje informacijoje nurodomas bent jau kiekvienas atvejis, kai I–IV prieduose nurodytais vidurkinimo laikotarpiais gautos koncentracijos viršija ribines vertes ir pavojaus slenksčius. Joje taip pat pateikiamas trumpas ribinių verčių ir pavojaus slenksčių įvertinimas bei atitinkama informacija apie poveikį sveikatai.

2. Be to, valstybės narės, rengdamos planus arba programas, kurių pateikimą visuomenei reglamentuoja Direktyvos 96/62/EB 8 straipsnio 3 dalies nuostatos, įskaitant ir šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje ir 5 straipsnio 4 bei 5 dalyse reglamentuojamus planus bei programas, leidžia su jais susipažinti ir šio straipsnio 1 dalyje paminėtoms organizacijoms.

3. Kai viršijamas I arba II priede nurodytas pavojaus slenkstis, Direktyvos 96/62/EB 10 straipsnyje reglamentuojamą visuomenei skelbtiną informaciją sudaro bent jau minėtų priedų III skirsnyje išvardyti punktai.

4. Informacija, skelbiama visuomenei ir organizacijoms remiantis šio straipsnio 1 ir 3 dalimis, yra aiški, lengvai suprantama ir prieinama.

9 straipsnis

Direktyvų pripažinimas netekusiomis galios ir pereinamosios priemonės

1. 1980 m. liepos 15 d. Tarybos direktyva 80/779/EEB dėl oro kokybės ribinių verčių ir sieros dioksido bei suspenduotų dalelių orientacinių verčių⁽¹⁾ pripažįstama netekusi galios nuo 2001 m. liepos 19 d., o jos 1 straipsnis, 2 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 1 dalis, 9, 15 ir 16 straipsniai bei I, IIIb ir IV priedai — nuo 2005 m. sausio 1 d.
2. 1982 m. gruodžio 3 d. Tarybos direktyva 82/884/EEB dėl ore esamo švino ribinės vertės⁽²⁾ pripažįstama netekusi galios nuo 2001 m. liepos 19 d., o jos 1 ir 2 straipsniai, 3 straipsnio 1 dalis, 7, 12 ir 13 straipsniai — nuo 2005 m. sausio 1 d.
3. 1985 m. kovo 7 d. Tarybos direktyva dėl oro kokybės standartų azoto dioksidui⁽³⁾ pripažįstama netekusi galios nuo 2001 m. liepos 19 d., o jos 1 straipsnio 1 dalies pirmoji įtrauka ir 2 dalis, 2 straipsnio 1 įtrauka, 3 straipsnio 1 dalis, 5, 9, 15 ir 16 straipsniai bei I priedas — nuo 2010 m. sausio 1 d.
4. Nuo 2001 m. liepos 19 d. valstybės narės naudojasi matavimo stotyse naudojamais ir kitais šios direktyvos reikalavimus atitinkančiais oro kokybės vertinimo metodais, kad įvertintų aplinkos ore esančias sieros dioksido, azoto dioksido ir švino koncentracijas ir, gavusi duomenis, galėtų pademonstruoti, kaip laikomasi Direktyvose 80/779/EEB, 82/884/EEB ir 85/203/EEB nurodytų ribinių verčių, iki tos dienos, kai tas vertes nustojama taikyti.
5. Nuo 2001 m. liepos 19 d. valstybės narės gali naudotis matavimo stotyse naudojamais ir kitais oro kokybės vertinimo metodais, atitinkančiais šios direktyvos reikalavimus dėl KD_{10} , kad įvertintų suspenduotų kietųjų dalelių koncentracijas ir pademonstruotų, kaip laikomasi Direktyvos 80/779/EEB IV priede visoms kietosioms dalelėms nurodytų ribinių verčių; tačiau demonstruojant šį atitikimą, minėtu būdu surinkti duomenys dauginami iš koeficiento 1,2.
6. Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnyje nustatyta tvarka kasmet per paskutinius devynis mėnesius valstybės narės informuoja Komisiją apie kiekvieną atvejį, kai buvo viršytos Direktyvose 80/779/EEB, 82/884/EEB ir 85/203/EEB nurodytos ribinės vertės, perduoda jai užregistruotas vertes, pagrindžia kiekvieną užregistruotą atvejį ir nurodo priemones, kurių jos ėmėsi, kad išvengtų reiškinio pasikartojimo; informacija teikiama iki tos dienos, kai nustojama taikyti minėtose direktyvose nurodytas vertes.
7. Zonose, kuriose, valstybės narės nuomone, yra būtina apriboti arba užkirsti kelią numatomam oro užteršimui sieros dioksidu, azoto oksidais arba suspenduotomis kietosiomis dalelėmis, jį gali ir toliau taikyti Direktyvos 80/779/EEB II priede ir Direktyvos 85/203/EEB II priede nurodytas orientacines vertes ekosistemoms apsaugoti.

10 straipsnis

Ataskaita ir peržiūrėjimas

Ne vėliau kaip iki 2003 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, parengtą remiantis patirtimi, įgyta taikant šią direktyvą ir visų pirma naujausių mokslinių tyrimų, susijusių su sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, įvairių kietųjų dalelių frakcijų ir švino poveikiu žmonių sveikatai ir ekosistemoms, rezultatais bei technologijų pažanga, įskaitant pažangius matavimo metodus ir kitus aplinkos ore esančių kietųjų dalelių koncentracijų bei kietųjų dalelių ir švino nusėdimo ant paviršių vertinimo būdus.

⁽¹⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 30.

⁽²⁾ OL L 378, 1982 12 31, p. 15.

⁽³⁾ OL L 87, 1985 3 27, p. 1.

▼B

Siekiant išlaikyti aukštą žmonių sveikatos bei aplinkos apaugos lygį ir atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant valstybėse narėse šią direktyvą, o svarbiausia — jos VI priede nurodytas sąlygas, kuriomis vadovaujantis buvo atlikti matavimai, kartu su minėta ataskaita bus pateikti pasiūlymai, padaryti, jei tikslinga, pakeitimus šioje direktyvoje. Visų pirma Komisija patikrins ribines KD_{10} vertes antrajam etapui, kad paskelbtų jas privalomomis, ir apsvarstys, ar galima patvirtinti arba pakeisti ribines vertes antrajam etapui, ir, jei tikslinga, pirmajam etapui. Be to, Komisija ypač daug dėmesio skirs tam, kad būtų nustatytos ribinės $KD_{2,5}$ arba, jei reikalaujama, kietųjų dalelių skirtingų frakcijų vertės. Be to, Komisija patikrins metinę azoto dioksido ribinę vertę žmonių sveikatai apsaugoti ir pateiks pasiūlymą dėl tos vertės patvirtinimo arba pakeitimo. Vadovaudamasi Pasaulio sveikatos organizacijos nurodymais, ji patikrins ir valandos ribinę azoto dioksido vertę ir apsvarstys, ar ji turėtų būti patvirtinta, ar pakeista.

Komisija taip pat apsvarstys, ar prirėkus gali būti nustatyti KD_{10} , $KD_{2,5}$ arba kietųjų dalelių tam tikrų frakcijų pavojaus slenksčiai atitinkamai atsižvelgiant į kitus šioje direktyvoje nurodytus teršalus.

*11 straipsnis***Nuobaudos**

Valstybės narės nustato nuobaudas, taikytinas pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas vadovaujantis šia direktyva. Šios nuobaudos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

*12 straipsnis***Įgyvendinimas**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus būtinus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2001 m. liepos 19 d, įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Priimdamos šias priemones, valstybės narės daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinių įstatymų nuostatų tekstus.

*13 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dienos.

*14 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

I PRIEDAS

SIEROS DIOKSIDO RIBINĖS VERTĖS IR PAVOJAUS SLENKSTIS

I. Sieros dioksido ribinės vertės

Ribinės vertės turi būti nurodytos $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Šis tūris turi būti apskaičiuojamas esant vienodoms sąlygoms: 293 °K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

	Vidurkinimo laikas	Ribinė vertė	Leistina nuokrypio riba	Data, iki kurios turi būti užtikrintas ribinės vertės laikymas
1. Valandos ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	1 valanda	350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, per kalendorinius metus neviršytina daugiau kaip 24 kartus	150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (43 %) – įsigaliojus šiai direktyvai, 2001 m. sausio 1 dieną ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2005 m. sausio 1 d., kai leistina nuokrypio riba pasieks 0 %	2005 m. sausio 1 d.
2. Dienos ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	24 valandos	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, per kalendorinius metus neviršytina daugiau kaip 3 kartus	Nenustatyta	2005 m. sausio 1 d.
3. Ribinė vertė ekosistemoms apsaugoti	Kalendoriniai metai ir žiema (nuo spalio 1 d. iki kovo 31 d.)	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Nenustatyta	2001 m. liepos 19 d.

II. Sieros dioksido pavojaus slenkstis

500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, išmatuoti per tris valandas iš eilės tipinėse oro kokybės nustatymo vietose mažiausiai 100 km^2 plote arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesniąją.

III. Minimali informacija, kuri turi būti pateikta visuomenei, jei viršijamas sieros dioksido pavojaus slenkstis

Visuomenei pateiktinoje informacijoje turėtų būti nurodyti bent šie dalykai:

- padidintos koncentracijos atsiradimo data, valanda bei vieta ir, jei žinoma, priežastys,
- visos prognozės apie:
 - koncentracijų pokyčius (pagerėjimą, stabilizavimąsi arba pablogėjimą) ir šių pokyčių priežastis,
 - paveiktą geografinę vietovę,
 - veikimo trukmę,
- gyventojų grupę, kuri gali būti jautri atsiradusiam užteršimui,
- atsargumo priemonės, kurių privalo imtis teršimui jautri gyventojų grupė.

II PRIEDAS

AZOTO DIOKSIDO (NO₂) IR AZOTO OKSIDŲ (NO_x) RIBINĖS VERTĖS
IR AZOTO DIOKSIDO PAVOJAUS SLENKSTIS

I. Azoto dioksido ir azoto oksidų ribinės vertės

Ribinės vertės turi būti nurodytos $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Tūris turi būti apskaičiuojamas esant vienodoms sąlygoms: 293 °K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

	Vidurkinimo laikas	Ribinė vertė	Leistina nuokrypio riba	Data, iki kurios turi būti užtikrintas ribinės vertės laikymasis
1. Valandos ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	1 valanda	200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO ₂ , per kalendorinius metus neviršytina daugiau kaip 18 kartų	50 % — išgaliojus šiai direktyvai, 2001 m. sausio 1 d. ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2010 m. sausio 1 d., kai leistina nuokrypio riba pasieks 0 %	2010 m. sausio 1 d.
2. Metinė ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	Kalendoriniai metai	40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO ₂	50 % — išgaliojus šiai direktyvai, 2001 m. sausio 1 d. ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2010 m. sausio 1 d., kai leistina nukrypimo riba pasieks 0 %	2010 m. sausio 1 d.
3. Metinė ribinė vertė augmenijai apsaugoti	Kalendoriniai metai	30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ NO _x	Nenustatyta	2001 m. liepos 19 d.

II. Azoto dioksido pavojaus slenkstis

400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, išmatuoti per tris valandas iš eilės tipinėse oro kokybės nustatymo vietose mažiausiai 100 km² plote arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesniąją.

III. Būtiniausia informacija, kuri turi būti pateikta visuomenei, jei viršijamas azoto dioksido pavojaus slenkstis

Visuomenei pateiktinoje informacijoje turėtų būti nurodyti bent šie dalykai:

- teršimo atsiradimo data, valanda bei vieta ir, jei žinoma, priežastys,
- visos prognozės apie:
 - koncentracijų pokyčius (pagerėjimą, stabilizavimąsi arba pablogėjimą) ir šių pokyčių priežastis,
 - paveiktą geografinę vietovę,
 - veikimo trukmę,
- gyventojų grupę, kuri gali būti jautri atsiradusiam teršimui,
- atsargumo priemonės, kurių privalo imtis teršimui jautri gyventojų grupė.

III PRIEDAS

KIETŪJŲ DALELIŲ (KD₁₀) RIBINĖS VERTĖS

	Vidurkinimo laikas	Ribinė vertė	Leistina nuokrypio riba	Data, iki kurios turi būti užtikrintas ribinės vertės laikymasis
1 ETAPAS				
1. Paros ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	24 valandos	50 µg/m ³ KD ₁₀ , per kalendorinius metus neviršytina daugiau kaip 35 kartus	50 % — įsigaliojus šiai direktyvai, 2001 m. sausio 1 d. ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2005 m. sausio 1 d., kai leistina nuokrypio riba pasieks 0 %	2005 m. sausio 1 d.
2. Metinė ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	Kalendoriniai metai	40 µg/m ³ KD ₁₀	20 % — įsigaliojus šiai direktyvai, 2001 m. sausio 1 d. ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2005 m. sausio 1 d., kai leistina nukrypimo riba pasieks 0 %	2005 m. sausio 1 d.
2 ETAPAS ⁽¹⁾				
1. Paros ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	24 valandos	50 µg/m ³ KD ₁₀ , per kalendorinius metus neviršytina daugiau kaip 7 kartus	Turi būti nustatyta iš duomenų ir turi atitikti 1 etapo ribinę vertę	2010 m. sausio 1 d.
2. Metinė ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	Kalendoriniai metai	20 µg/m ³ KD ₁₀	50 % — 2005 m. sausio 1 d. ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2010 m. sausio 1 d., kai leistina nukrypimo riba pasieks 0 %	2010 m. sausio 1 d.

⁽¹⁾ Indikatorinės ribinės vertės, kurios turi būti peržiūrėtos atsižvelgiant į vėlesnę informaciją apie poveikį sveikatai ir aplinkai, technines galimybes ir valstybių narių patirtį taikant 1 etapo ribines vertes.

IV PRIEDAS

ŠVINO RIBINĖ VERTĖ

	Vidurkinimo laikas	Ribinė vertė	Leistina nukrypimo riba	Data, iki kurios turi būti užtikrintas ribinės vertės laikymasis
Metinė ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti	Kalendoriniai metai	0,5 µg/m ³ ⁽¹⁾	100 % — įsigaliojus šiai direktyvai, nuo 2001 m. sausio 1 d. ir toliau kas dvylika mėnesių mažinama vienodu metiniu procentu iki 2005 m. sausio 1 d., kai leistina nukrypimo riba pasieks 0 %, arba iki 2010 m. sausio 1 d. šalia konkrečių sutelktųjų taršos šaltinių, apie kuriuos turi būti pranešta Komisijai.	2005 m. sausio 1 d. arba 2010 m. sausio 1 d. šalia konkrečių pramonės taršos šaltinių, esančių tose vietose, kur gamybinė veikla vykdoma jau ištisus dešimtmečius. Komisijai turi būti pranešta apie tuos taršos šaltinius iki 2001 m. liepos 19 d. ⁽²⁾ Tokiais atvejais nuo 2005 m. sausio 1 d. ribinė vertė bus 1,0 µg/m ³

⁽¹⁾ 10 straipsnyje nurodytą šios direktyvos peržiūrėjimo procesą sudaro galimybės papildyti ribinę vertę arba pakeisti ją iškritų ribine verte šalia sutelktųjų taršos šaltinių apsvaistymas.

⁽²⁾ Kartu su tokiu pranešimu perduodamas atitinkamas pagrindimas. Teritorija, kurioje taikomos didesnės ribinės vertės, neturi būti daugiau kaip per 1 000 m nutolusi nuo tokių specifinių taršos šaltinių.

V PRIEDAS

**SIEROS DIOKSIDO, AZOTO DIOKSIDO (NO₂), AZOTO OKSIDŲ,
KIETŲJŲ DALELIŲ (KD₁₀) IR ŠVINO KONCENTRACIJŲ, ESANČIŲ
ZONŲ ARBA AGLOMERACIJŲ APLINKOS ORE, VERTINIMO
REIKALAVIMŲ NUSTATYMAS**

I. Viršutinės ir apatinės vertinimo ribos

Taikomos šios viršutinės ir apatinės vertinimo ribos:

a) SIEROS DIOKSIDUI

	Sveikatos apsauga	Ekosistemų apsauga
Viršutinė vertinimo riba	60 % paros ribinės vertės (75 µg/m ³ , neviršytina daugiau kaip 3 kartus per kalendorinius metus)	60 % žiemos ribinės vertės (12 µg/m ³)
Apatinė vertinimo riba	40 % paros ribinės vertės (50 µg/m ³ , neviršytina daugiau kaip 3 kartus per kalendorinius metus)	40 % žiemos ribinės vertės (8 µg/m ³)

b) AZOTO DIOKSIDUI IR AZOTO OKSIDAMS

	Valandos ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti (NO ₂)	Metinė ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti (NO ₂)	Metinė ribinė vertė augmenijai apsaugoti (NO _x)
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės (140 µg/m ³ , neviršytina daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus)	80 % ribinės vertės (32 µg/m ³)	80 % ribinės vertės (24 µg/m ³)
Apatinė vertinimo riba	50 % ribinės vertės (100 µg/m ³ , neviršytina daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus)	65 % ribinės vertės (26 µg/m ³)	65 % ribinės vertės (19,5 µg/m ³)

c) KIETOSIOMS DALELĖMS

Viršutinė ir apatinė KD₁₀ vertinimo ribos grindžiamos 2010 m. sausio 1 d. indikatorinėmis ribinėmis vertėmis.

	Paros vidurkis	Metinis vidurkis
Viršutinė vertinimo riba	60 % ribinės vertės (30 µg/m ³ , neviršytina daugiau kaip septynis kartus per kalendorinius metus)	70 % ribinės vertės (14 µg/m ³)
Apatinė vertinimo riba	40 % ribinės vertės (20 µg/m ³ , neviršytina daugiau kaip septynis kartus per kalendorinius metus)	50 % ribinės vertės (10 µg/m ³)

d) ŠVINUI

	Metinis vidurkis
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės (0,35 µg/m ³)
Apatinė vertinimo riba	50 % ribinės vertės (0,25 µg/m ³)

▼ M1**II. Viršutinės ir apatinės vertinimo ribų viršijimo nustatymas**

Viršutinės ir apatinės vertinimo ribų viršijimas turi būti nustatomas remiantis per ankstesnius penkerius metus gautomis koncentracijos vertėmis, kai tokius duomenis galima gauti. Vertinimo riba bus laikoma viršyta, jeigu ji buvo viršyta ne mažiau kaip per trejus atskirus metus per minėtus penkerius metus.

Jeigu galima gauti mažiau nei penkerių metų duomenis, valstybės narės gali per vienerius metus ir tokiose vietose, kuriose galėtų būti charakteringi didžiausios taršos lygiai, atlikti bendras matavimo kampanijas, kai duomenys gaunami iš emisijos apskaitos bei modeliavimo, kad būtų nustatytas viršutinės ir apatinės vertinimo ribų viršijimas.

VI PRIEDAS

SIEROS DIOKSIDO, AZOTO DIOKSIDO, AZOTO OKSIDŲ, KIETŲJŲ DALELIŲ IR ŠVINO MATAVIMUI APLINKOS ORE SKIRTŲ MĖGINIŲ ĖMIMO VIETŲ IŠDĖSTYMAS

Fiksuotam matavimui (matavimui nustatytoje vietoje) taikomos šios nuostatos:

I. Išdėstymas makroskalėje

a) *Žmonių sveikatos apsauga*

Mėginių ėmimo vietas, kurių tikslas — apsaugoti žmonių sveikatą, turėtų būti išdėstytos taip, kad:

- i) teiktų duomenis apie zonose ir aglomeracijose esančias teritorijas, kuriose susidaro pačios didžiausios išmetamųjų teršalų koncentracijos, turinčios tiesioginį arba netiesioginį poveikį gyventojams tokį laikotarpį, kuris yra reikšmingas ribinės vertės (verčių) vidurkinimo laikotarpio atžvilgiu;
- ii) teiktų duomenis apie lygius kitose zonose arba aglomeracijose, kurios yra laikomos tipinėmis pagal poveikį visiems gyventojams;

Mėginių ėmimo vietas dažniausiai turėtų būti išdėstomos taip, kad būtų išvengta šalia jų esančios labai mažos mikroaplinkos matavimo. Rekomenduojama įrengti mėginių ėmimo vietą taip, kad ją supančios teritorijos, kuriame bus matuojama oro kokybė, plotas intensyvaus eismo vietose būtų ne mažesnis kaip 200 m², o miestuose — keli kvadratiniai kilometrai.

Be to, jei įmanoma, mėginių ėmimo vietas turėtų būti išdėstytos tipinėse vietose, panašiose į visas kitas, esančias artimiausioje kaimynystėje.

Turėtų būti atsižvelgta ir į tai, kad mėginių ėmimo vietas būtina įrengti salose, kai to reikia žmonių sveikatai apsaugoti.

b) *Ekosistemų ir augmenijos apsauga*

Mėginių ėmimo vietas, kurių tikslas — apsaugoti ekosistemas arba augmeniją, turėtų būti įrengtos didesniu kaip 20 km atstumu nuo aglomeracijų arba didesniu kaip 5 km atstumu nuo kitų apstatytų vietovių, pramonės įrenginių arba greitkelių. Rekomenduojama įrengti mėginių ėmimo vietą taip, kad ją supančios teritorijos, kurioje bus matuojama oro kokybė, plotas būtų bent 1 000 km². Valstybė narė, atsižvelgdama į geografines sąlygas, gali numatyti įrengti mėginių ėmimo vietas mažesniais atstumais arba taip, kad oro kokybė būtų matuojama mažesniame plote.

Turėtų būti atsižvelgta į būtinybę įvertinti salų oro kokybę.

II. Išdėstymas mikroskalėje

Kiek galima, turėtų būti laikomasi šių nurodymų:

- neturėtų būti jokių užtvarų oro srautui patekti į mėginių ėmiklio įsiurbiamąją angą (dažniausiai laikomą kelių metrų atstumu nuo pastatų, balkonų, medžių ir kitų kliūčių, bei mažiausiai 0,5 m atstumu nuo arčiausio pastato, kai mėginiai imami nustatyti oro kokybei šalia eile išrikiuotų pastatų),
- įprasta, kad mėginio ėmiklio įsiurbiamoji anga būtų įrengta 1,5 m (kvėpavimo zona) — 4 m aukštyje nuo žemės paviršiaus. Kai kuriomis aplinkybėmis ji gali būti aukščiau (iki 8 m). Tai gali būti svarbu, kai oro kokybę matuojanti stotis yra dideliame plote,
- mėginio ėmiklio įsiurbiamoji anga neturėtų būti prie pat taršos šaltinių, kad į ją nepatektų vien teršalai, dar nesusimaišę su aplinkos oru,
- ėmiklio išmetamoji anga turėtų būti laikoma taip, kad ištrauktas oras vėl nepatektų į įsiurbiamąją angą,
- ėmiklių išdėstymas intensyvaus eismo zonoje:
 - matuojant bet kokius teršalus, mėginio ėmimo vietas turėtų būti įrengtos bent 25 m atstumu nuo svarbiausių transporto mazgų pakraščio ir bent 4 m nuo artimiausios eismo juostos vidurio,

▼ B

- matuojant azoto dioksidą, išsiurbiamosios angos turėtų būti ne didesniu kaip 5 m atstumu nuo kelkraščio,
- matuojant kietąsias daleles ir šviną, išsiurbiamosios angos turėtų būti išdėstytos taip, kad būtų galima nustatyti oro kokybę šalia eile išrikiuotų pastatų.

Be to, gali būti atsižvelgiama ir į šiuos veiksnius:

- kliūtis,
- saugumą,
- priėjimą,
- elektros energijos ir telefoninio ryšio prieinamumą,
- vietos matomumą aplinkos fone,
- paprastų žmonių ir matuotojų saugą,
- pageidavimą įrengti toje pat vietoje įvairių teršalų matavimo stotis,
- teritorinio planavimo reikalavimus.

III. Su vietos parinkimu susiję dokumentai ir peržiūrėjimas

Zonų klasifikavimo etapu matavimo stočių vietų parinkimas turėtų būti pagrįstas dokumentais, pvz., supančios teritorijos topografinėmis nuotraukomis ir detaliu planu. Vietos turėtų būti reguliariai peržiūrimos, pakartojant dokumentavimą, kad būtų galima įsitikinti, jog parinkimo kriterijai tebegalioja.

VII PRIEDAS

MĖGINIŲ ĖMIMO VIETŲ, SKIRTŲ FIKSUOTAM SIEROS DIOKSIDO (SO₂), AZOTO DIOKSIDO (NO₂), AZOTO OKSIDŲ, KIETŲJŲ DALELIŲ IR ŠVINO APLINKOS ORE MATAVIMUI, MINIMALAUS SKAIČIAUS NUSTATYMO KRITERIJAI

I. Mėginių ėmimo vietų, skirtų fiksuotam matavimui atlikti siekiant įvertinti, kaip laikomasi ribinių verčių žmonių sveikatai apsaugoti bei pavojaus slenksčių tose zonose ir aglomeracijose, kur fiksuotas matavimas yra pagrindinis informacijos šaltinis, minimalus skaičius

a) Pasklidieji taršos šaltiniai

Gyventojų skaičius aglomeracijoje arba zonoje (tūkstančiais)	Kai koncentracijos viršija viršutinę vertinimo ribą	Kai didžiausios koncentracijos svyruoja tarp viršutinės ir apatinės vertinimo ribos	Aglomeracijose, kuriose didžiausios SO ₂ ir NO ₂ koncentracijos yra mažesnės už apatinę vertinimo ribą
0–250	1	1	Netaikoma
250–499	2	1	1
500–749	2	1	1
750–999	3	1	1
1 000–1 499	4	2	1
1 500–1 999	5	2	1
2 000–2 749	6	3	2
2 750–3 749	7	3	2
3 750–4 749	8	4	2
4 750–5 999	9	4	2
>6 000	10	5	3
	NO ₂ ir kietosioms dalelėms turi būti įrengta bent po vieną stotį miesto foninei koncentracijai ir užterštumui dėl intensyvaus eismo matuoti		

b) Sutelktieji taršos šaltiniai

Vertinant užterštumą šalia sutelktųjų taršos šaltinių, fiksuotam matavimui skirtų mėginio ėmimo vietų skaičius turėtų būti apskaičiuojamas atsižvelgiant į taršos šaltinių tankumą emisijos tankį, tikėtinus teršalų pasiskirstymo ypatumus aplinkos ore ir galimą poveikį gyventojams.

II. Mėginių ėmimo vietų, skirtų fiksuotiems matavimams atlikti siekiant įvertinti, kaip laikomasi ribinių verčių ekosistemoms arba augmenijai apsaugoti ne aglomeracijos zonose, minimalus skaičius

Kai didžiausios koncentracijos viršija viršutinę vertinimo ribą	Kai didžiausios koncentracijos svyruoja tarp viršutinės ir apatinės vertinimo ribos
Po 1 stotį kiekviename 20 000 km ² plote	Po 1 stotį kiekviename 40 000 km ² plote

Salų zonose esančių fiksuotiems matavimams atlikti skirtų mėginio ėmimo vietų skaičius turėtų būti apskaičiuojamas atsižvelgiant į tikėtiną teršalų pasiskirstymą aplinkos ore ir galimą jų poveikį ekosistemoms arba augmenijai.

VIII PRIEDAS

DUOMENŲ KOKYBĖS REIKALAVIMAI IR ORO KOKYBĖS
VERTINIMO REZULTATŲ KAUPIMAS

I. Duomenų kokybės reikalavimai

Kokybės užtikrinimo programos remiasi šiais duomenų kokybės reikalavimais aplinkos oro kokybės vertinimo metodų tikslumui, minimaliai matavimų trukmei ir būtinausių matavimo duomenų surinkimui.

	Sieros dioksidas, azoto dioksidas ir azoto oksidai	Kietosios dalelės ir švinas
Nenutrūkstamas matavimas		
Tikslumas:	15 %	25 %
Minimalus matavimo duomenų surinkimas	90 %	90 %
Indikatorinis matavimas		
Tikslumas:	25 %	50 %
Minimalus matavimo duomenų surinkimas	90 %	90 %
Minimali matavimų trukmė	14 % (Vienas atsitiktinai pasirinktas matavimas per savaitę, juos tolygiai paskirsčius per metus, arba aštuonių tolygiai per metus paskirstytų savaitių matavimai)	14 % (Vienas atsitiktinai pasirinktas matavimas per savaitę, juos tolygiai paskirsčius per metus, arba aštuonių tolygiai per metus paskirstytų savaitių matavimai)
Modeliavimas		
Tikslumas:		
Valandos vidurkis	50 %–60 %	
Dienos vidurkis	50 %	Šiuo metu nenustatyta
Metų vidurkis	30 %	50 %
Objektyvus vertinimas		
Tikslumas:	75 %	100 %

► M2 ◀

Matavimo tikslumas apibūdinamas taip, kaip nurodyta „Rekomendacijose matavimų neapibrėžtumui išreikšti“ (ISO 1993) arba ISO 5725-1 „Tikslumas (matavimo metodų ir rezultatų teisingumas ir preciziškumas)“ (1994). Lentelėje pateikiami atskirų matavimų, kurių vidurkis apskaičiuotas per atitinkamą laiką, atitinkantį ribinės vertės vidurkinimo laiką, procentai, pasikliaujamajam intervalui esant 95 % (sisteminioji paklaida + dvigubas standartinis nuokrypis). Nenutrūkstamų matavimų atveju tikslumas taikomas atitinkamos ribinės vertės intervalui.

Modeliavimo ir papildomo vertinimo tikslumas apibūdinamas kaip didžiausias nukrypimas nuo išmatuotų ir apskaičiuotų koncentracijos lygių per laiką, atitinkantį ribinės vertės laiką, neatsižvelgiant į laiką, kurio metu vyko įvykiai (pvz., avarijos ar kiti neplanuoti, neįprasti procesai).

Reikalavimai dėl būtinausių matavimo duomenų surinkimo ir matavimų trukmės netaikomi tuo atveju, kai duomenys prarandami dėl reguliaraus instrumentų kalibravimo arba įprastinės jų eksploatacijos.

Taikant išlygą, valstybės narės vietoj kietųjų dalelių ir švino nenutrūkstamų matavimų gali atlikti atsitiktinius matavimus, jei jos gali Komisijai įrodyti, kad tikslumas iš 95 % pasikliaujamojo intervalo, palyginti su nenutrūkstamu monitoringu, sudaro ne daugiau 10 %. Atsitiktinis mėginių ėmimas turi būti vienodai paskirstytas metų laikotarpiu.

▼B**II. Oro kokybės vertinimo rezultatai**

Apie zonas arba aglomeracijas, kuriose informacijai apie matavimą papildyti yra naudojami kiti šaltiniai arba kuriose minėti šaltiniai yra pagrindinis oro kokybės vertinimo būdas, turėtų būti kaupiama ši informacija:

- atliktos vertinimo veiklos aprašymas,
- konkretūs taikyti metodai su nuoroda į jų aprašymą,
- duomenų ir informacijos šaltiniai,
- rezultatų aprašymas, įskaitant tikslumą ir visų pirma nurodant kiekvienos teritorijos dydį, arba, jei įmanoma, zonoje arba aglomeracijoje esančio kelio, virš kurio koncentracija viršija ribinę vertę (vertes) arba ribinę vertę (vertes) kartu su taikoma leistina nuokrypio riba (ribomis), ilgį bei visas teritorijas, kuriose koncentracija viršija viršutinę arba apatinę vertinimo ribas,
- ribinių verčių, kuriomis siekiama apsaugoti žmonių sveikatą, atžvilgiu — gyventojus, kurie galėjo būti paveikti koncentracijos, didesnės už ribines vertes.

Jei įmanoma, valstybės narės turėtų sudaryti žemėlapius, kuriuose būtų nurodytas koncentracijų pasiskirstymas kiekvienoje zonoje arba aglomeracijoje.

III. Standartizavimas

Sieros dioksido ir azoto oksidų kiekis turi būti apskaičiuojamas esant vieno-doms sąlygoms: 293 °K temperatūrai ir 101,3 kPa slėgiui.

IX PRIEDAS

PAMATINIAI SIEROS DIOKSIDO, AZOTO DIOKSIDO, AZOTO OKSIDŲ, KIETŲJŲ DALELIŲ (KD₁₀ BEI KD_{2,5}) IR ŠVINO KONCENTRACIJŲ VERTINIMO METODAI

I. Pamatinis sieros dioksido nustatymo (tyrimo) metodas

ISO/FDIS 10498 (Standarto projektas) Aplinkos oras — sieros dioksido nustatymas — ultravioletinės fluorescencijos metodas.

Valstybė narė gali taikyti bet kurią kitą metodą, jei gali įrodyti, jog jį taikant gaunami tokie pat rezultatai kaip ir taikant minėtą metodą.

II. Pamatinis azoto dioksido ir azoto oksidų tyrimo metodas

ISO 7996: 1985 Aplinkos oras — visos azoto dioksidų koncentracijos nustatymas — cheminės liuminescencijos metodas.

Valstybė narė gali taikyti bet kurią kitą metodą, jei gali įrodyti, kad jį taikant gaunami tokie pat rezultatai kaip ir taikant minėtą metodą.

III. A. Pamatinis mėginio švinui tirti ėmimo metodas

Pamatinis mėginio švinui tirti ėmimo metodas yra aprašytas Direktyvos 82/884/EEB priede ir jis galios tol, kol bus privaloma laikytis šios direktyvos IV priede nurodytos ribinės vertės, kai bus taikomas pamatinis mėginio KD₁₀ tirti ėmimo metodas, nurodytas šio priedo IV skirsnyje.

Valstybė narė gali naudoti bet kurią kitą metodą, jei gali įrodyti, kad jį taikant gaunami tokie pat rezultatai kaip ir taikant minėtą metodą.

III. B. Pamatinis švino tyrimo metodas

ISO 9855: 1993 Aplinkos oras — švino dalelių kiekio filtrais surenkamuose aeroliuose nustatymas. Atomų absorbcijos spektroskopijos metodas.

Valstybė narė gali naudoti bet kurią kitą metodą, jei gali įrodyti, kad jį taikant gaunami tokie pat rezultatai kaip ir taikant minėtą metodą.

IV. Pamatinis KD₁₀ mėginių ėmimo ir matavimo metodas

Pamatinis KD₁₀ mėginių ėmimo ir matavimo metodas yra aprašytas EN 12341 „Oro kokybė — tyrimų vietoje procedūra, parodanti, kaip mėginių KD₁₀ frakcijoms tirti ėmimo metodai atitinka pamatinius metodus“. Matavimo principas yra toks: ant filtro surenkamos aplinkos ore esančios KD₁₀ frakcijos ir nustatoma gravimetrinė masė.

Valstybė narė gali taikyti bet kurią kitą metodą, jei gali įrodyti, jog jį taikant gaunami tokie pat rezultatai kaip ir taikant minėtą metodą arba šis yra pakankamai į jį panašus. Tuo atveju gautiems rezultatams taikomas korekcijos koeficientas, kad gautas rezultatas atitiktų tą, kuris būtų buvęs naudojant pamatinį metodą.

Kiekviena valstybė narė privalo Komisijai pranešti, kokį KD₁₀ mėginių ėmimo ir matavimo metodą jos taikė. Komisija turi kuo greičiau visus šiuos metodus tarpusavyje palyginti, kad galėtų pateikti informaciją šios direktyvos 10 straipsnyje numatytam peržiūrėjimui.

V. Laikinas pamatinis KD_{2,5} mėginių ėmimo ir matavimo metodas

Komisija, pasitarusi su Direktyvos 96/62/EEB 12 straipsnyje nurodytu komitetu, iki 2001 m. liepos 19 d. pateikia rekomendacijas dėl tinkamo laikinojo pamatinio metodo KD_{2,5} mėginiams imti bei vertinti.

Valstybė narė gali taikyti bet kurią kitą, jos nuomone, tinkamą metodą.

Kiekviena valstybė narė privalo pranešti Komisijai apie tai, kokį KD_{2,5} mėginių ėmimo ir matavimo metodą ji naudojo. Komisija turi kuo greičiau visus šiuos metodus tarpusavyje palyginti, kad galėtų pateikti informaciją šios direktyvos 10 straipsnyje numatytam peržiūrėjimui.